

Warszawa, 4 września 2007 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-568110-I/07/MW

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

**Pan
Ryszard Legutko
Minister Edukacji Narodowej**

**Al. J. Ch. Szucha 25
00 - 918 Warszawa**

Wielce Szanowny Panie Ministrze

W dniu 1 września 2007 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lipca 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 130, poz. 906). Zgodnie z tym rozporządzeniem uczniowi, który uczęszczał na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub religię albo etykę do średniej ocen wlicza się także roczne oceny uzyskane z tych przedmiotów.

Natomiast zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 156 z późn. zm.) „nauczanie religii odbywa się na podstawie programów opracowanych i zatwierdzonych przez właściwe władze kościołów i innych związków wyznaniowych i przedstawionych Ministrowi Edukacji Narodowej do wiadomości. Te same zasady stosuje się wobec podręczników do nauczania religii” (§4), „kwalifikacje zawodowe nauczycieli religii określają Konferencja Episkopatu Polski Kościoła Katolickiego oraz właściwe władze zwierzchnie kościołów lub innych związków wyznaniowych - w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej” (§6). Przepisy te, szczególnie po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 1993 r. (U 12/92), powinny być w pełni respektowane. Chodzi więc o takie ułożenie programów nauczania religii, które byłyby rzeczywistym przekazywaniem wiedzy o danej religii z poszanowaniem dla wierzących inaczej lub niewierzących. Dlatego też niezbędne jest zapewnienie właściwego doboru kadry nauczającej tak, aby te zasady były respektowane, a lekcje religii nie były się jedynie miejscem krzewienia wiary, ale również przekazywania wiedzy o religii.

Wskazane rozporządzenie w sprawie nauczania religii w § 11 określa zasady wizytowania lekcji religii i nadzoru pedagogicznego nad ich prowadzeniem.

„1. Do wizytowania lekcji religii upoważnieni są odpowiednio wizytatorzy wyznaczeni przez biskupów diecezjalnych Kościoła Katolickiego i właściwe władze zwierzchnie pozostałych kościołów i innych związków wyznaniowych. Lista tych osób jest przekazana do wiadomości organom sprawującym nadzór pedagogiczny.

2. Nadzór pedagogiczny nad nauczaniem religii i etyki, w zakresie metodyki nauczania i zgodności z programem prowadzą dyrektor szkoły (przedszkola) oraz pracownicy nadzoru pedagogicznego, na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

3. W uzasadnionych przypadkach wnioski wynikające ze sprawowania nadzoru pedagogicznego mogą być przekazywane odpowiednio biskupowi diecezjalnemu Kościoła Katolickiego oraz właściwym władzom zwierzchnim pozostałych kościołów i innych związków wyznaniowych”.

W związku z tym pozwolę sobie wyrazić oczekiwanie, że prowadzenie lekcji, jak i sprawowanie nadzoru nad realizacją programów nauczania będzie odbywało się zgodnie z powołanymi przepisami w duchu konstytucyjnie zagwarantowanej zasady wolności sumienia i religii z pełnym poszanowaniem zasad tolerancji. Liczę także na to, iż dla uczniów nie uczęszczających na lekcje religii uda się we wszystkich szkołach (lub grupach szkół) zorganizować lekcje etyki, tak, aby dla wszystkich uczniów - na równych zasadach - można było obliczyć średnią ocen z tej samej ilości przedmiotów.

Mając powyższe na względzie zwracam się z uprzejmą prośbą o poinformowanie mnie o podjętych w tej sprawie działaniach oraz o zajęтым przez Pana Ministra stanowisku.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski